

Č. 4768.

Učitelstvo. — Administrativní řízení (Slovensko): * Spory o nárocích učitele církevní školy vůči vydržovateli školy na naturální požitky spadají pod kompetenční předpis § 30 zák. čl. XVI : 1913.

(Nález ze dne 5. června 1925 č. 11.523).

Prejudikatura: Boh. 753, 4486 adm. a j.

Věc: Římsko-katolická církevní obec v L. proti referátu ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě stran odmítnutí rekursu.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Učitel organista Alois D. v L. žádal u služnovského úřadu v Levici za opravení svých místních přídavků. Hlavní služný v Levici vydal dne 22. ledna 1922 konečné rozhodnutí, kterým uznal římsko-katolickou církevní obec v L. za povinnou, aby do 15 dnů pod administrativní exekucí vydala, pokud se týče zaplatila učiteli D. za roky 1917, 1918 a 1919 po jednom sáhu, úhrnem tři sáhy tvrdého palivového dříví, za roky 1920 a 1921 po 3, úhrnem 6 sáhů tvrdého palivového dříví aneb hodnotu toho v částce 3600 K, a uznal dále, že jmenovaná obec jest povinna dříví dovézt na dvůr st-lův a tam složit, v opačném případě pod titulem dovozu a složení zaplatiti za každý sáh po 50 K úhrnem 450 K. Celý požadavek byl tedy stanoven na 4050 K.

Odvolání, které z tohoto rozhodnutí podala římsko-katolická církevní obec v L., tekovský župan rozhodnutím ze 14. prosince 1922 nevyhověl a rozhodnutí služnovského úřadu potvrdil z důvodů v něm uvedených s tím, že proti tomuto rozhodnutí není dalšího odvolání.

Dovolací žádost podanou do tohoto rozhodnutí na základě § 3 zák. čl. XX : 1901 římsko-katolickou církevní obcí v L. odmítl žal. úřad jako nepřipustnou z těchto důvodů:

»Ladislav D., učitel na římsko-katolické ludové škole v L., podáním z 25. července 1920 požádal služnovský úřad v L., aby tento přinutil školu vydržující římsko-katolickou církev k pravidelnému vydávání požitků v množství předem ustáleném. Služnovský úřad po provedení pravidelného jednání vyhověl žádosti učitele a zavázal školu vydržující církev k vyplácení požitků v žádaném množství. Proti tomuto rozhodnutí římsko-katolická církevní obec se odvolala na župní úřad. Býv. župní úřad v Zlatých Moravcích uvedeným konečným rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutí. Školu vydržující římsko-katolická církev ve své dovolací žádosti se domáhá zrušení toho konečného rozhodnutí, avšak ve smyslu § 51 nař. uh. min. kultu z 19. července 1907 č. 76.000, vydaného k provedení uh. zák. čl. XXVII z r. 1907 v takových záležitostech, ve kterých je předmětem sporu, že vydržovatel nestátní školy nevydává učitelské požitky v množství předem ustáleném (bod c), I. stupňové rozhodnutí je kompetentní vynést služnovský (okresní) úřad, proti kterému je přípustná stížnost na administrativní výbor (resp. župní úřad), který rozhodne ve věci konečně, t. j. rozhodnutím adm.

výboru (župního úřadu) řádné instanční pořadí má se pokládati za vyčerpané a ve smyslu posledního odstavce cit. Šu proti tomuto rozhodnutí může býti podána jen stížnost k nss-u.»

Stížnost shledal nss důvodnou: Spor jde o to, zda rozhodnutí župana ze 14. prosince 1922 bylo správně označeno za konečné či zda proti němu byl přípustný další opravný prostředek na min. škol. (resp. na referát jeho v Bratislavě), zda tedy žal. úřad právem či neprávem odmítl vydati rozhodnutí meritorní. Na sporu jest poskytování naturálních požitků učitelů nestátní školy ludové vydržovatelem školy.

Požitky těchto učitelů byly před převratem systematicky upraveny posléze zák. čl. XVI:1913, kterým zejména pozměněny a doplněny byly předpisy zák. čl. XXVII:1907. Podle § 30 cit. zák. čl. XVI/1913 jest municipální výbor příslušný rozhodovati ohledně oněch otázek, které se podávají z nároků učitelů na požitky dle tohoto zákona jim příslušející jakož i ohledně požadavků činěných důsledkem těchto nároků proti vydržovateli školy; proti usnesením municipálního výboru lze do 15 dnů podati odvolání k min. kultu a vyučování.

Na místo min. kultu a vyučování nastoupil podle nynější organizace úřadů (zák. z 2. listopadu 1918 č. 2 Sb.) ministr škol. (resp. jeho referát v Bratislavě) a na místo municipálního výboru správní výbor resp. od 1. ledna 1923 (zák. z 29. února 1920 č. 126 Sb., § 6 lit. b) a vl. nař. z 26. října 1922 č. 310 Sb.) župní úřad. Poněvadž naturalie jsou součástí požitků učitele, k jichž úhradě ve výši cit. zák. čl. XVI:1913 stanovené jsou podle § 22 cit. zák. čl. vydržovatelé školy povinni, náleží jak stanovení výše těchto požitků tak vymáhání jich na vydržovateli mezi záležitostmi v § 30 cit. zák. čl. uvedené, pročez II. instanční rozhodnutí župního výboru (župana) podléhá dalšímu opravnému prostředku na min. škol.

Na tom nemohou nic měniti žal. úřadem dovolávané zákonné předpisy starší, poněvadž předpisy ty nutno ovšem, pokud stanoví jinak než uvedený § 30 zák. čl. XVI/1913 — pokládati za změněné cit. §em 30 zák. čl. XVI:1913. Stejně nemohou tu rozhodovati předpisy min. nař. č. 76000/1907 § 51, poněvadž i ty nemohou obstáti proti odchylným předpisům p o z d ě j š í h o z á k o n a, takže nebylo ani třeba zkoumati, zda v daném případě šlo o věc podle § 51 lit. a), nebo podle § 51 lit. c) uvedeného nařízení.

Odmítl-li tedy žal. úřad rozhodovati meritorně o dovolací žádosti stěžující si obce, porušil předpis § 30 zák. čl. XVI:1913, pročez bylo nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zák. o ss.

Č. 4769.

Učitelstvo: Rehabilitace učitele, který byl před válkou disciplinárně propuštěn?

(Nález ze dne 5. června 1925 č. 11524.)

V ě c: Zemský správní výbor v Praze proti ministerstvu školství a národní osvěty stran náhrady ušlých požitků učitele Antonína K.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.